

Milan ni odgovoril, le skril je obraz v svoji dlani in na pol se je obrnil od svojega nekdanjega tovariša.

„Stoj!“ — vskliknil je Kazančić dosta glasno in Milana prijel za roko, a spomnil se je, pomiril je svoj glas in očitajoče, trpko je dalje govoril: „načakal sem se tega trenutka, o katerem iz obraza gledam v obraz, da, nisva se več videla po tisti osodni noči v Drinopolji, — po tisti noči, ko sem te spremil k tultanovemu seralju; zakaj se po tistem časi med Bajazetovimi sužnjimi in odaliskami skrivaš meni, svojemu pobratimu, izdajica, drugi Branković?“

„Hoj, sveti Sva! ali jaz?!“ — vskriknil je Milan, da so tisti, ki so daleč od njega stali, ozrli se, kakov drzovitež se upa tako kritikovati baš pri sultanovem šotoru; a Milan se je upokojil, poobesil je glavo:

„Da, tega sem se bal“ — šepnil je poluglasno — „a jaz vendar nisem izdajica“ — pristavil je bolestno.

„A kedo si torej?!“ — povprašal je Kazančić in čudil se — „ogiblješ se nas, ne vdeležuješ se več naših namer, katerim na prid bojujemo že trinajst let, da nimamo pokoja ne po dnevi, ne po noči, in ki se zdaj že bližajo srečnemu koncu“ —

„Ali zdaj, zakaj zdaj?“ — povprašal je Milan in segnil mu v besedo.

„Angorske doline in gore bodo Bajazetov in njegove carevine grob“ — odgovoril je Kazančić dosta nepozorno — „Angora za Kosovo —“

„Tiho, tiho, tihotnejše govôri“ — opomnil ga je Milan — „ali pa raji molči o tem tukaje.“

„Prav imaš“ — prikimal je Kazančić z glavo, — „ali to je tako gotovo“ — govoril je vendar le, a šepetal je — „tako gotovo, kakor gotovo bode osvobojena domovina tebe štela med izdajice.“

„A ti Ivan?“ — povprašal je Milan strastno.

„Ali jaz?!“ — začudil se je Kazančić — „zakaj jaz ne? — kaj meniš?“

„Stojiš sredi sultanovih janičarjev, na pragu njegovega šotora“ — odgovoril je Milan — „svobodno si se svojimi pobratimi vred vse uredoval njemu na pogubo, a vendar stojiš tù. Ali meniš, da bi to bilo tako, da sem izdajica?“

„Oj, ohoj!“ — vskliknil je Kazančić in prijel se za glavo — „zakaj pa se ogiblješ nas, zakaj se nam skrivaš med gnječo sultanovih sužnjikov? — kaj si torej, če nisi izdajica?“

„Nesrečnež sem“ — odgovoril je Milan oblačen — „nesrečnež, čegar beseda in prisega me veže in zapeljuje v nedelavnost, da ne smem nikakoršnega deleža več imeti z vami.“

„Tako torej je to — tako! umejem, stoprv zdaj te umejem“ — opomnil je Kazančić in stresal glavo in vse telo tako, kakor tisti človek, ki nenadoma začčenja umeti kako neumljivost — „gladko obličje in sladke besede nekdanje milice so te zapeljale, da si zavrgel našo sveto namero. „O Lazar, Lazar!“ — jeknil je in roci jel lomiti — „hrabri moj car, nesrečne Srbske sveti mučenec! kakovo pleme je prišlo izmed tvojih bokov! ena tvojih hčer je Brankovića zapeljala, da je izdajica, da bodo na veke preklinjali njegovo ime, ena je iz prvega junaka, iz naše nade učinila odpadnika, svojih muh sužnjika, a tvoj sin se plazi po prahu, le da služi smeh nevrednega zatiralca svete Srbske in Kriščeve vere!“

(Dal. prih.)

Politične stvari.

Nova predrznost Magjarov.

Nek časnik Dunajske ministerske stranke je nedavno razglasil svetu novico, da Magjare želja navdaja,

delati na to, da se cesarjevič Rudolf kronati dá za kralja Ogerskega. Drug časnik iste stranke pa je hitel preklicati to novico. Kaj neki pomeni ta manever? Podobna je, da prismojeni Magjari in njihovi turkoljubni bratje na Dunaji hočejo s tem javno mnenje potipati za žilo, da bi zvedeli, kaj bo svet rekel.

Vsakdo, komur niso možgani tako zavreli kakor Magjarom dandanes, dobro vé, da kronanje ni igrača in ne le formalna slovesnost, ampak da ima velik političen in državopraven pomen. Kronani priseže na ustavo dežele in da hoče braniti njene pravice. Magjari čutijo, da že kljenka njihovi gloriji, zato bi radi dobili svojega lastnega kralja, ki bi pod svoje krilo vzel njihov Magjarorszag.

Kaj ima Avstrijska krona pričakovati od Magjarov, to s krvavimi pismenkami spričuje zgodovina na Ogerskem leta 1848. in 1849. Po propadu pri Vilagošu so morali ustaviti svoje delovanje, pa že leta 1867. jim je greben zopet tako izrastel, da čedalje bolj nestrpljiva prihaja njihova prevzetnost ostalim narodom monarhije Habsburške.

Z neverjetno drznostjo v dualistični Avstriji godejo Magjari na prve gosli in dandanes letajo že tako visoko v podnebji domišljene samostalne države, da organizujejo vojsko na pomoč Turkom proti Rusiji! Pri vsem tem pa vendar čutijo, da kdor previsoko leti, se kmalu nizko mora vsesti. V predčutku tega propada pa njihova drznost še večja postaja, in razodeva se zdaj o tem, da si celó iščega lastnega kralja, ki bi branil njih mogočnost proti cesarju Avstrijskemu! Da! pri Magjarih današnjih potrjuje se latinski pregovor: „kogar Bog pogubiti hoče, zmeša mu pamet.“ In mar ni to znamenje zmešanih možganov, da si drznejo govoriti o kronanji novega kralja Ogerskega?!

Naši dopisi.

Iz Rusije 7. okt. 7. — Magjari, želeči skočiti v naročje precartane Turčije, so tedaj prvi korak storili. O tem Magjarskem „vitezem“ činu je vse Rusko časopisje enakih misli. Čitatelji „Novic“ naj ne pričakujejo, da jim bom pretolmačil strašno kritiko tega „slavnega“ Magjarskega dela v štilu Magjarskega in Dunajsko židovskega časopisja po Nemškem pregovoru: „Kakor v gozd kričiš, tako ti iz gozda odmeva.“ Ves Ruski časnikarski žolč zarad Magjarske „legije“ se je razlil po „Moskovskih Vedomostjah“ 21. septembra (1. okt.) in je tak-le:

„Poslušajte! že tri dni govore Dunajski telegrami o nekakem Magjarskem rožljanji na Rumunskem Sedmograškem, češ, da ti „vitezi“ mislijo napasti Rumunijo. Kakor se nam je vse to zdelo vesela norost, tako resno je to, kar nam današnji telegram trdi. Očividno je, da prav prilična plača, katero je prejel od sultana stari Magjarski puntar Klapka, je vnela v Magjarskih dušah novo navdušanje. Njega imenujejo podpihovavca k Sedmograški zaroti. Kakor je 1859. leta on osnoval „legijo“ Magjarsko, da bi pomagal Italiji v vojski z Avstrijo; kakor je 1866. l. on ponovil svojo „viteštvo“, da bi z Magjarsko „legijo“ pomagal Prusiji v vojski z Avstrijo, tako je tudi zdaj on zbiral v „legijo“ Magjare, vérne v službi ne svojemu vladarju, ampak Turškemu sultanu, da bi oropal Avstrijske arzenale na Sedmograškem in v zavezi z bašibuzuki razdjal Rumunijo. Magjari tedaj ne samo pijejo bratovščino z bašibuzuki, ampak lotili so se ž njimi tacega dela, katero se pri vseh narodih končuje z vislicami. Večina Dunajskih in Peštanskih časopisov po besedah Dunajskega telegrama imenuje to Magjarsko zaroto „neodpustljivo ne-